

พระสงฆ์

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราจะอ่านคำถามไปรอบหนึ่งก่อนนะ แล้วเดี๋ยวเรามาไล่ตอบไปที่ละข้อ ถ้าไม่ไล่ไปแล้วเดี๋ยวมันจะงง

(คำถาม)

๑. พระสงฆ์หลังรักเพศเดียวกันจะอาบัติหรือไม่?
๒. การทำบุญทางเว็บไซต์ได้บุญหรือไม่?
๓. ถ้าหากผู้ชายแปลงเพศเกิดอยากบวช สามารถบวชได้หรือไม่?
๔. ถ้าหากได้มีส่วนร่วมกับการทำแท้ง โดยที่ไม่รู้จะมีผลต่อเราหรือไม่?
๕. มีคำพูดใดที่สามารถโน้มน้าวจิตใจให้บุตรบวชโดยที่ไม่บังคับจิตใจ
๖. การที่มีคนมารักเรา แล้วเราปฏิเสธไป ทำให้เขาไปทำร้ายตัวเองหรือฆ่าตัวตาย เราจะบาปหรือไม่?
๗. ถ้าพ่อกับแม่ทะเลาะกัน เราจะมีวิธีการอย่างใดในการแก้ไข
๘. การที่คนเราเห็นผี ถือว่าเราเคยทำเวรกรรมต่อกันมาใช่หรือไม่?
๙. เคยได้ยินมาว่าในการทำบุญ แล้วบอกคนอื่นให้อนุโมทนาเป็นสิ่งที่เป็บุญอย่างหนึ่ง หรือเราควรทำบุญโดยที่ไม่บอกให้ใครรู้เลย อันไหนดีกว่ากัน
๑๐. หากโดนผู้อื่นดูถูกเหยียดหยาม จะมีวิธีการรักษาใจของเราอย่างไร?

ถาม : ๑. พระสงฆ์หลังรักเพศเดียวกันจะอาบัติหรือไม่?

ตอบ : พระสงฆ์หลงรักเพศเดียวกันที่ไหน? นี่เวลามีเพศ เห็นไหม เพศนะ พูดถึงเรามีเพศหญิงและเพศชาย นักบวชนี้เป็นเพศหนึ่ง เพศนักบวช ฉะนั้น ถ้าหลงรักในเพศเดียวกัน หลงรักในเพศเดียวกันมันเป็นเรื่องกิเลสแล้ว เป็นเรื่องความภายใน

พระสงฆ์เวลาบวชแล้วนะ เวลาบวช เห็นไหม นี่เป้าหมายในการบวช พระพุทธเจ้านะ เวลาครั้งแรกพระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เวลาพระพุทธเจ้าปรารภนาสร้างบุญญาธิการมา เริ่มต้นตั้งแต่หลักของศาสนาก่อน หลักของศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบุญญาธิการมา เวลาสร้างบุญญาธิการนี้ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย คือการเกิดตายๆ ในวัฏฏะ แล้วพระพุทธเจ้าเคยเกิดกับพระพุทธเจ้าองค์ต่างๆ มา จนพระพุทธเจ้าพยากรณ์ว่า พยากรณ์ว่า “ต่อไปจะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชื่อว่าสมณโคดม”

ถ้าพระพุทธเจ้าพยากรณ์แล้ว พวกพระโพธิสัตว์จะกลับใจไม่ได้ แต่ในความปรารถนาดีของคน ปรารถนาดีคือเป็นพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์หมายถึงปุณฺณ พระโพธิสัตว์หมายถึงผู้ที่สร้างสมบุญญาธิการ ปรารถนาสร้างบุญบารมีไปเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าภายภาคหน้า

ฉะนั้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบวชนะ เวลาประวัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาที่เป็นราชกุมาร จะได้เสวยราชย์ ที่นี้พอไปเที่ยวสวน เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันเห็นฝังตรงข้ามใจ มันสะท้อนถึงฝังตรงข้าม ถ้าไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายทำอย่างไร? นี้อย่างเช่นตอนเช้าถามว่า “ถ้าไม่เกิด ไม่ตายทำอย่างไร?”

ไอ้มันนี้เป็นเพื่อเจอ มันไม่มีหลักแหล่งว่าไม่เกิด ไม่ตายเป็นอย่างไรวะ? เพียงแต่เราเป็นชาวพุทธใช้ไหมเราก็อ้างว่าไม่เกิด ไม่ตาย ไม่เกิด ไม่ตายในอะไร? ตอนนี้นำมาเพื่อเจอกัน ในศาสนานี้เพื่อเจอ เพื่อเจอ เพื่อฝันไปหลุดโลก แต่ถ้าเป็นความจริงนะ เป็นความจริงนี่คนใดทุกข์ คนใดเกิด คนๆ นั้นถึงมีหลักมีเกณฑ์ คนๆ นั้นจะสำนึกตน แล้วคนๆ นั้นจะทำดี

นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเที่ยวสวนนะ เห็นยมทูต เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างบุญไว้มาก ที่นี้สร้างบุญไว้มาก มันก็เหมือนที่ว่าการนี้ต้อง

บังคับตายตัวมาอย่างนั้น แต่ แต่กรรมบังคับตายตัวมาอย่างนั้นนั่นอีกเรื่องหนึ่ง เพราะเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างบุญญาธิการมาก นี่พวกเทวดา อินทร์ พรหม เขาพยายามโน้มน้าวให้เป็นแบบนั้น ถ้าโน้มน้าวให้เป็นแบบนั้น นี่ยมทูตก็เทวดามาแปลงกายนั้นแหละ ให้เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย แล้วถ้าฝังตรงข้ามล่ะ? ถ้าเราไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย นี่มันมีที่มาที่ไป

ฉะนั้น พอมีที่มาที่ไปถึงสะท้อนใจ สะท้อนถึงอกบวช พออกบวช นี่เราจะบอกว่าเป้าหมายของพุทธศาสนาคือสิ้นสุดแห่งทุกข์ทั้งนั้น ทีนี้เป้าหมายของพุทธศาสนาคือสิ้นสุดแห่งทุกข์ใช่ไหม? พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา นี่พอพระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมมันเป็นความลึกลับมหัศจรรย์ ทั้งๆ ที่มีความพร้อมมาเพื่อจะมาเผยแผ่ธรรมนะ แต่เพราะมันละเอียดลึกซึ้ง มันคนละมิติ มิติของโลกกับมิติของธรรม

ฉะนั้น คำว่ามิติของโลก นี่วิทยาศาสตร์ ในพระไตรปิฎก ธรรมและวินัยนี้ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม คือรู้จริง รู้จริงแล้วเขียนตำราไว้ในพระไตรปิฎก แล้วเราก็ไปศึกษาดำรากัน ท่องตำรากัน แล้วว่าตำรานั้นเป็นความจริง ตำรานั้นเป็นความจริง แล้วก็พยายามเอาความจริงนั้นออกมาจากตำรา พยายามจะเอามาค้น เามาแสวงหาเรื่องในตำรา มันเลยไม่มี มันมีความจริงอยู่ที่หัวใจ ทีนี้พอมีความจริงอยู่ที่หัวใจ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว ถึงท้อใจนะว่าจะสอนกันอย่างไร? เพราะมันเป็นเรื่องการรื้อกพร้อชาติ เรื่องการไม่เกิด ไม่ตาย ทีนี้พอเรื่องไม่เกิด ไม่ตายทำอะไร?

นี่จต้องคุณะ เล็งญาณนะจะไปสอนอาฬารดาบส อุทกดาบสก่อน เพราะว่าเคยไปเรียนกับเขา นี่เขาได้สมาบัติ ๘ สมาบัติ ๖ เขามีพื้นฐานของเขา ถ้าแนะนำเขา การทำความสงบของใจนี่กำปั้นทุบดิน ที่เขาทำกันอยู่นี้โลกียปัญญา ใครทำอะไรก็แล้วแต่ ผลของมันคือความสงบ ทุกคนบอกใช้ปัญญา นี่ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา อู้อู ใช้ปัญญากันไปใหญ่เลยนะ อู้อู นี่เป็นนักปราชญ์กันหมดเลย มันเลยปราศจากไม่ได้อะไรเลย เพราะมันไม่มีหลักใจ มันไม่เปิดบริษัท ไม่มีบัญชี เห็นไหม เราไม่เปิดบัญชี ใครจะโอนเงินมาให้เราได้ ถ้ามันไม่เห็นใจของมัน มันเริ่มต้นปฏิบัติไม่ได้ ไม่เกิด ไม่ตาย ไม่เกิด ไม่ตายลอยฟ้ามาจากไหน? ไม่เกิด ไม่ตายมันต้องมีที่มาที่ไปสิ

ฉะนั้น เวลาเล็งญาณไปหาอาฬารดาบส อุทกดาบส ก็ตายเสียแล้วเมื่อวานนี้เอง เสียตายมาก ก็เล็งญาณ เล็งญาณไปเห็นปัจจุวัคคีย์ ไปเทศน์ปัจจุวัคคีย์ เห็นไหม พอไป

เป้าหมายนะ แล้วพอเป้าหมาย ถ้าใครมีเป้าหมายอย่างนี้ มันจะมีความตั้งใจ มีความจงใจ พฤติกรรมของเขา เราอยากเป็นคนดี เห็นไหม เราเป็นชาวสวนที่ดี เราก็ต้องดูแลสวนของเรา เพื่อจะมีผลของมัน เพื่อเราจะได้อินเพื่อดำรงชีวิตของเรา เพื่อได้เจือจานใคร เราทำธุรกิจต่างๆ เราก็ต้องดูแลผลงานของเรา

เราเป็นพระ เราอยากปฏิบัติ อยากจะพ้นจากทุกข์ เห็นไหม ถ้าเรามีเป้าหมายแล้ว พระนี้จะเริ่มเห็นศีล สมาธิ ปัญญามีคุณค่า ถ้าศีล สมาธิ ปัญญามันมีคุณค่า เพราะสิ่งนี้ศีล สมาธิ ปัญญาจะพาเราให้พ้นจากทุกข์ เทคโนโลยีที่พาเราพ้นไป เขาจะทำลายตรงนี้ไหม? เขาจะบอกว่าพระสงฆ์หลงรักเพศเดียวกัน จะเป็นอาบัติหรือไม่? เขาจะทำอย่างนี้ไหม? ถ้าคนเรามีเป้าหมายจะทำอย่างนี้ไหม? เรื่องไร้สาระ พระสงฆ์หลงรักเพศเดียวกันมันเรื่องไร้สาระ ถ้าคนมีเป้าหมายที่ดี เป้าหมายที่เขาจะพ้นจากทุกข์ เรื่องนี้ไม่ต้องถามก็รู้อยู่แล้ว

พระพุทธเจ้าสอนนะ นี่พวกนี้ไม่เชื่อ พระพุทธเจ้าสอนว่า “ที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์” ที่ไหนมีความรัก ที่นั่นมีความทุกข์ นี่แล้วถ้าพระสงฆ์ไปหลงรักเพศเดียวกัน พระพุทธเจ้าสอนแล้วว่าที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์ แต่พวกเราบอกมันมีทุกข์ที่ไหน? มันมีความสุข มีความปลื้มใจ เออ เดียวถ้ามันหักกะมันจะทุกข์

ที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์ นี่พระพุทธเจ้าเทศน์เองนะ พระพุทธเจ้าเทศน์ว่าการบอกว่าที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์ แล้วคนก็จำคำพูดไปบอกกับภักษัตริย์ จำชื่อไม่ได้ ไม่เชื่อนะเพราะเขามีความสุขมาก ไปถามพระพุทธเจ้าว่า

“เป็นอย่างนั้นจริงๆ หรือ? พระพุทธเจ้าพูดอย่างนั้นจริงๆ หรือ? ที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์”

พระพุทธเจ้าบอก “จริง ที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์”

ในเมื่อมีความรักนะมันต้องมีความทะนุถนอม มีความดูแลรักษา มีความผูกพัน อันนี้เป็นทุกข์ไหม? เพราะเรารักเราถึงว่าเป็นความสุข แต่ความจริงเป็นความทุกข์ทั้งนั้นแหละ ดูพ่อแม่สิ ลูกออกมาด้วยความรักที่สะอาดบริสุทธิ์นะ ความรักของพ่อแม่เป็นสิ่งที่สะอาดบริสุทธิ์มากมาย แล้วลูกลืมนี่พ่อแม่อยู่บ้านคิดเลย ลูกเราไปไหน? ลูกเราไปนี้จะจริงหรือไม่จริง นี้อยู่บ้านกินนอนทุกข์อยู่นั่นแหละ รักไหม? รัก ที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์ ทุกข์มาก ทุกข์น้อยเท่านั้นแหละ

ฉะนั้น ถ้าเรารู้แบบนี้แล้ว ที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์ พระสงฆ์จะหลงรักไหม? ที่นี้พูดถึงเป้าหมายของศาสนา ก่อน ฉะนั้น ถ้าพูดถึงเป้าหมายของศาสนา ถ้าคนบวชมาแล้ว มีเป้าหมายอยากจะพ้นจากทุกข์ เหมือนชาวสวน ชาวสวนเขาต้องดูแลพืชพันธุ์ของเขา เขาต้องดูแลอย่างเต็มที่เลย เราเป็นพระ ถ้าเราบวชมาเราอยากจะพ้นจากทุกข์ เราจะดูแลหัวใจเราเต็มที่เลย ถ้ามันแฉลบ มันออกนอกกลุ่มนอกทาง ต้องมีสติ ต้องมีปัญญาบังคับมัน ต้องมีเหตุมีผล

ในทุกวงการมันต้องมีทั้งคนดีและคนชั่วในทุกวงการ ฉะนั้น คนชั่วหรือคนที่ทำผิดพลาดไป ถ้าเขาไม่มีสติปัญญาสามารถเหนี่ยวรั้ง เขาทำสิ่งนั้นไปเขาก็เสียหายของเขา ตาลยอดคั่วฉนวน ถ้าเขาทำความเสียหายของเขา เขาจะมีเวร มีกรรมของเขาไป แต่ถ้าคนมีสติปัญญาเขาจะรั้งของเขา ฉะนั้น ถ้าเราเล่านิทาน ไม่ใช่หนีทานหรืออก ความจริงในวงการของพระเรา นี่เรื่องอย่างนี้มันเกิดขึ้นมาได้ทั้งนั้นแหละ ถ้าเรื่องอย่างนี้มันเกิดขึ้นมาได้ เพราะอะไร? เพราะทุกคนควบคุมใจตัวเองไม่ได้หรือ

ทุกคนเวลาเกิดขึ้นมานี้แหละ เราจะมีสติปัญญาเหนือความรู้สึกลึกซึ้งนึกคิดเรานี้เป็นไปไม่ได้ แต่ถ้าเราฝึกหัด เราเห็นโทษของมัน เราจะพัฒนาขึ้นมาจนเราจะควบคุมมันได้ ถ้าควบคุมมันได้ บริหารจัดการมันได้ นั่นคือมรรค มรรคคือศีล สมาธิ ปัญญา ที่มันเป็นธรรมจักรที่มันหมุน เวลามันหมุนขึ้นมา มันเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา ฉะนั้นมันเป็นสิ่งที่จับต้องได้เลยนะ พอเป็นสิ่งที่จับต้องได้นี้มันเข้าไปทำลาย เข้าไปทำลายเชื้อใจ สิ่งที่มีมันกระตุ้นให้เกิดความรัก

อะไรทำให้เกิดความรัก เอ็งไปรักเขา เอ็งหน้าด้านไหม? ทำไมเอ็งหน้าด้านขนาดนี้? เอ็งไปรักเขาได้อย่างไร? แล้วรักมันเป็นโทษ แล้วมันเป็นโทษอย่างไร? นี่มันพิจารณาของมันนะ แล้วมันจะปล่อยของมัน ถ้ามีปัญญานะ ถ้าปัญญานี้ถ้าธรรมจักรมันเกิดขึ้น ถ้ามันเกิดขึ้นมันจะย้อนกลับมา ย้อนกลับมา มาแก้ไข

ฉะนั้น นี่พูดถึงว่าในเรื่องของใจมันหักห้ามกันยาก หักห้ามกันไม่ได้ แล้วมันเกิดขึ้นไหม? เกิด อย่างตอนเช้าเราพูดถึง เห็นไหม ที่ว่าหลวงปู่มั่นท่านดูแล มี ในวงกรรมฐาน ในวงกรรมฐานสมัยที่หลวงปู่เอี่ยมท่าน หลวงปู่มั่นท่านเป็นอาจารย์ใหญ่ แล้วมีลูกศิษย์ได้ผลิตผลออกมาจากหลวงปู่มั่นเป็นลูกพ่อเอี่ยมกัน จะรักกันมาก จะดูแลกัน เพราะเราชอบศึกษาเรื่องอย่างนี้ พอเรื่องอย่างนี้ปั๊บ เวลาพระที่มีปัญหาสิ่งต่างๆ เขาจะ

คอยดูแลกัน เขาจะคอยให้สติกัน เขาจะคอยชักนำกันมาในสิ่งที่ดี ถ้าพระที่รักกันจริงๆ นะ

ฉะนั้น สิ่งทีพอสังกมมันกว้างขึ้น แล้วสังกมมันกว้างขึ้น ถ้าพระองค์ใดมีความรู้สึกอย่างนี้ขึ้นมา แล้วเรามีความคิดที่ดีจะไปชักนำเขา เขาหาว่าเราอิจฉาเขาซะ แล้วหาว่าเราจะไปซ้ำเติมเขาซะ นี่เวลามุมมองของจิต เวลากิเลสมันครอบงำแล้วมันจะมองผิดไปหมดเลย ใครปรารธนาดีกับเราก็อิจฉาว่าเราจะจับผิดเรา แต่ถ้าจิตใจมันไม่มีกิเลสครอบงำนะ พอเขามาพูดในแง่มุมที่ถูกต้องมันได้สติ พอได้สติมันก็พยายามหลีกเลี่ยง พยายามทำขึ้นมาให้ไม่รัก พยายามให้ตัวเองให้พ้น

ฉะนั้น

ถาม : พระสงฆ์หลงรักเพศเดียวกัน จะเป็นอาบัติหรือไม่?

ตอบ : คำว่าอาบัตินี้ะ อาบัติของจิตมันไม่มี อาบัตมันเกิดจากการกระทำ การกระทำที่มันเป็นอาบัติแล้วครอบงำของอาบัติ แต่โลกวัฏฏะ โลกคติเยน นี่ธรรมและวินัย เวลาวินัยคืออาบัติ วินัยคือกฎหมาย แต่ธรรมะละเอียดกว่านะ มันเหมือนนิติศาสตร์กับรัฐศาสตร์ รัฐศาสตร์คือการปกครอง แต่นิติศาสตร์นี้ผิดตามกฎหมาย เราจะปกครองด้วยกฎหมาย หรือเราจะปกครองด้วยคุณธรรม นี่ถ้าเป็นธรรมนะ เวลาพระพุทธเจ้าบอก

“ธรรมและวินัยจะเป็นศาสดาของเธอ”

นี่ถ้าไม่ผิดศีลมันก็ผิดธรรม ฉะนั้น คำว่าอาบัตมันเป็นนิติศาสตร์ มันเป็นกฎหมาย ถ้าเราทำผิดมันถึงผิด นี่หลงรักเขา แต่ถ้าไปทำผิด เห็นไหม มันมีผิดนะ ภิกษุอยู่ในที่ลับ กับหญิง อยู่ในที่ลับนะ ในที่ลับหู ลับตา นี่ถ้าจะปรับ มีคนที่น่าเชื่อถือได้มาปรับอาบัติสิ่งใด ต้องเป็นอาบัติอย่างนั้น มีที่น่าเชื่อถือได้ในสมัยพุทธกาลคือนางวิสาขาเป็นพระโสดาบัน เพราะพระโสดาบัน

นี่มันมีพระกับผู้หญิงเขาชอบคุยกัน นี่เขาไปเตือนแล้ว พอเตือนว่าที่ลับหู ลับตา ลับตาคือว่าเขาอยู่ในที่ลับ แต่พอไปบอก พระพุทธเจ้าก็บัญญัติขึ้นมาเลย “ภิกษุห้ามนั่งกับผู้หญิงตัวต่อตัวในที่ลับตา” เขาก็ไปนั่งอยู่ห่างๆ พอห่างๆ บิ๊บบันไม่ได้ยิน คุยอะไรกัน

ก็ไม่ได้ยิน ก็ไปฟ้องพระพุทธเจ้าอีก พระพุทธเจ้าก็บัญญัติว่า “ในทีลัทธิ” คือพูดต้องมีบุคคลที่ ๓ นั่งด้วย นี่พูดถึงเวลาเรื่องที่มันเกิดความรู้สึกทางใจ

ฉะนั้น ถ้าพระสงฆ์รักเพศเดียวกัน อันนี้มันเป็นอาบัติมันจะต้องครอบองค์ประกอบไป ตามกฎหมายถ้ามันผิดมันถึงผิด ฉะนั้น ถ้าพูดอย่างนี้ปั๊บ ทางฆราวาสจะบอกว่าเวลาพระพุทธพระจะเข้าข้างกัน เพราะเราอ่านคำถามแล้ว เดียวมันจะไปตอบปัญหาข้างหน้านะ ปัญหาข้างหน้ายังมี ฉะนั้น อันนี้ผ่าน

ถาม : ๒. การทำบุญผ่านเว็บไซต์ได้บุญหรือไม่?

ตอบ : การทำบุญทางเว็บไซต์ ถ้าทางผู้ที่กระทำเว็บไซต์นั้น ผู้ที่ทำบุญนั้นจริง เขาทำให้เราได้จริง ได้บุญ ได้บุญหมายถึงว่าเขาเป็นสื่อ ที่นี้การทำบุญทางเว็บไซต์ ทางเว็บไซต์มันก็มีหลากหลายใช่ไหม? พอหลากหลาย เรารู้ได้อย่างไรว่าเขาเอาไปทำบุญจริงหรือไม่จริง

นี่เราจะบอกว่าถ้าไปทำบุญทางเว็บไซต์แล้วได้บุญหมด จะบอกว่าในทางพุทธศาสนานะต้องใช้ปัญญาอย่างเดียว ถ้ามีปัญญา มีสติปัญญาของเรา เราทำบุญไปแล้ว ถ้าเราเสียสละไปแล้ว ถ้าคนที่มีความในหัวใจนะถือว่าทำแล้วก็จบ คนที่เขาทำต่อไปใน เว็บไซต์ ถ้าเขาทำของเขา นี่ได้ประโยชน์หรือไม่ได้ประโยชน์ นั่นคือเวรกรรมของเขาแล้ว ส่วนใหญ่แล้วอย่างนี้เป็นกรรม เป็นกรรมหมายความว่าเราทำของเราแล้ว คนอื่นเขาจะทำบาป ทำกรรมเป็นเรื่องของเขา นี่เป็นกรรม แต่ถ้าเป็นวินัย วินัยก็ต้องตรวจกันแล้ว เว็บไซต์นั้นมันถูกต้องไหม? เว็บไซต์นั้นเอาไปทำจริงหรือเปล่า?

ฉะนั้น

ถาม : ทำบุญทางเว็บไซต์แล้วจะได้บุญหรือไม่?

ตอบ : เราไม่กล้าฟันธงว่าได้หรือไม่ เพราะ เพราะมันต้องอยู่ที่ว่าถ้าเขาไปทำจริงได้ ถ้าเขาไปทำไม่จริงนะเราก็อ่าน ถ้าเราทำทานกับเขาไป ปัญหานี้มันก็จะจบไป ถ้ามันจบไปนะ ทีนี้ข้อที่ ๓.

ถาม : ถ้าหากผู้ชายแปลงเพศเกิดอยากบวช สามารถบวชได้หรือไม่?

ตอบ : ไม่ได้ มันไม่ได้เพราะว่าเวลาบวชนี้อันไหนที่ บัณฑิตก็บวชไม่ได้ นี่เราคิดกันเองว่าสมัยปัจจุบันนี้เป็นสมัยสิทธิเสรีภาพ เป็นเพศที่ ๓ เห็นไหม เพศหญิง เพศชาย แล้วเพศที่ ๓ ต้องมีสิทธิเสมอภาค เราต้องยอมรับ สังคมต้องเปิดกว้าง

อันนี้เป็นเรื่องของสังคม แต่ถ้าในธรรมวินัย เห็นไหม บัณฑิตก็เพราะว่า กลาง ในธรรมวินัยไม่ให้บวช ไม่ให้บวชเพราะว่า ในสมัยพุทธกาลนะ แม้แต่พญานาค พวกพญานาคพวกนี้เขาเป็นทิพย์ได้ เขาแปลงกายได้ เขาเห็นพวกภรรยาสาว เห็นโยมบวช เขาก็อยากบวชบ้าง เขาก็แปลงกายมาบวช บวชในพุทธศาสนา พอบวชเป็นพระแล้ว กลางวันถ้าเขามีสติอยู่เขาก็เป็นคนธรรมดา แต่เวลาถ้าเขาอนหลับ เพราะสติเขาไม่ได้ ควบคุมมันจะกลับไปเป็นพญานาค

ฉะนั้น เวลาพระเจ้าจะไปเยี่ยมพระองค์นี้ไง พอเปิดเข้าไปนี่ขดอยู่ในกุฏิเต็มเลย ก็ตกใจมาก ยิ่งปลุกด้วยยิ่ง โอ้อโฮ ใจนี้หายเลย ไปบอกพระพุทธเจ้า นี่พอเขาเห็นว่าคนแตกตื่น พญานาคนั้นเวลาตื่นขึ้นมาแล้วมีสติก็กลับมาเป็นพระ พอกลับมาเป็นพระ นี่พระพุทธเจ้าบอกว่าสัตว์เครื่องงานบวชไม่ได้ ทั้งๆ ที่ว่าเขาเป็นพญานาคเขามีฤทธิ์ขนาดไหนก็บวชไม่ได้ นี่ศาสนาพุทธให้แต่ภิกษุ ภิกษุณี ถ้าเขาบวชเป็นภิกษุณีก็ถูกต้องของเขา ถ้าเป็นเพศหญิงก็บวชเป็นภิกษุณีไปเลย ถ้าเป็นเพศชายก็บวชพระ ถ้าเป็นเด็กก็บวชเณร

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าพอแปลงเพศนี้บวชไม่ได้ ไม่ได้ตรงไหน? ไม่ได้ที่เริ่มต้น เริ่มต้นเวลาบวช เราจะบวชด้วยอุตติจิตตุดตกรรม การบวช นี่อุปัชฌาย์จะถามว่า “เธอเป็นมนุษย์หรือเปล่า? เธอเป็นโรคภัยไหม? เธอเป็นนี้หรือเปล่า?” เห็นไหม มีการคัดกรองมาตั้งแต่ต้นไง มีการคัดกรองมาตั้งแต่ตอนที่อุปัชฌาย์บวช ถ้าการคัดกรองตรงนั้น นี่ถ้าเราดูเราเป็นอย่างไรแล้วเราไม่ยอมรับของเรา เราดูดีขึ้นมา ตรงนั้นมันก็เป็นวิบัติ คำว่าวิบัติคือการบวชนั้นมันไม่สมบูรณ์ นี่มันจะเป็นมาได้ไหมละเพราะพระพุทธเจ้าบัญญัติไว้แล้ว

เวลาบวช นี่เวลาบวชเราต้องกล่าวคำนั้น ฉะนั้น มันไม่ใช่บวชไม่ได้เพราะว่าพระพุทธ หรือมาบวชไม่ได้เพราะสังคมนั้นเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ มันบวชไม่ได้เพราะว่าด้วยอุตติจิตตุดตกรรม นี่พิธีการบวช พิธีการรับเข้ามา อย่างเราเป็นภรรยาสาวไหม? เราอยากบวชไหม? เราอยากบวชขึ้นมาเราก็มารู้จัก ฟอฝึกฝนเสร็จเราก็ไป

บรรพชาเป็นสามเณร เวลาบวชเขาให้บวชเณรก่อน ให้ศีล ๑๐ พอศีล ๑๐ บวชเป็นเณรใช้ไหม? บวชเป็นเณรคล้องผ้าเสร็จแล้วก็เข้ามาบวชพระ

ฉะนั้น สิ่งที่บวชนี้เราขอบวชนะ เราขอบวช แล้วหมู่สงฆ์นี้ยกเข้าหมู่เข้ามา เห็นไหม ยกเข้าหมู่เข้ามา มันมีพิธีกรรมของเขา ฉะนั้น พิธีกรรมอันนั้นมันกรอง ที่นี้เวลากรองขึ้นมา นี่มันจะมีปัญหา วิธีกรองเข้ามาแล้วทำไมพระเป็นกันอย่างนั้นล่ะ? ที่เห็นๆ กันอยู่นั้นนะ ก็เวลาบวช บางคนมันเปลี่ยนแปลงทีหลัง หรือว่าการคัดกรองนั้นอ่อนแอ การคัดกรองนั้นไม่สมบูรณ์

ฉะนั้น เวลาคนที่ปรารถนาดีกับพระสงฆ์ ทำไมพระสงฆ์เป็นอย่างนั้น? ทำไมพระสงฆ์เป็นอย่างนั้น? นั่นอีกกรณีหนึ่งนะ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ว่าบวชได้หรือไม่ได้ นี่ไม่ได้ตามธรรมวินัย

ถาม : ๔. ถ้าหากได้มีส่วนร่วมกับการทำแท้ง โดยที่ไม่รู้จะมีผลต่อเราหรือไม่?

ตอบ : ถ้าหากได้มีส่วนร่วมกับการทำแท้งนะ นี่การมีส่วนร่วม เราทำของเราไปแล้ว ถ้าเรามีส่วนร่วมนะ กรรมนี้มีหมดแหละ กรรมนี้มีนะ คำว่ากรรมมี ที่นี้กรรมที่ละเอียด เห็นไหม คูณเวลาพระนะ เวลาที่พระหรือว่าการกระทำ ถ้าเรายังโต้แย้งกันอยู่ นี่กรรมอีกเรื่องหนึ่งนะ แต่ถ้าเขาปล่อยวางเลยว่าเขาเสียสละแล้ว ตามวินัย เห็นไหม ถ้าตามวินัยใครไปวิสาสะเอาเงินของใครมา ใช้เงินหมายความว่าในเงินนี้มันเป็นปัจจัย ๔ เขาใช้ ถ้ายังมีการทวงกันนี้ยังไม่ถึงที่สุด แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดบอกว่าเราจบ เราเสียสละขาดเลยนะ

อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้าเรามีส่วนร่วม เรามีส่วนร่วมมันมีหยาบ มีละเอียดไง ฉะนั้น คำว่าหยาบ ละเอียดเราคิดว่าเราทำแล้วมันไม่มีเวร ไม่มีกรรม เวรกรรมนี่นะ ฉะนั้น พอเวรกรรมขึ้นมา เรื่องเวรกรรมเป็นเรื่องจริงนะ แต่เรื่องสังคมมันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ถ้าเรื่องของสังคม เห็นไหม ในเมื่อความไม่พร้อม ทุกอย่างความไม่พร้อมมันต้องทำอย่างนั้น ถ้าพูดถึงเราจะเชื่อแต่ศาสนานั้นก็จะมีแต่คนฟิการ มีแต่สังคมมันจะอ่อนแอ นั่นเป็นเรื่องของทางสังคม

ที่นี้เรื่องของชีวิตมันไม่พูดถึงอย่างนั้นเลย การกระทำ ถ้าทำลงไปแล้วต้องมีผลทั้งนั้น มีผลทั้งนั้น ฉะนั้น ว่ามีผลทั้งนั้น เราจะคิดว่ามันมีผลมากหรือผลน้อย หรือว่าเรา

ยอมรับความจริงอันนี้ นี่เวลาในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนาะ ว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาปรารภมาเป็นพระโพธิสัตว์ก็เคยทำบุญทำบาปมาเหมือนกัน จิตทุกดวงจิตนี้เนะเคยเกิดนรกอเวจี เคยเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหมมาทั้งนั้นแหละ นี่ทุกดวงใจ ทุกดวงใจเวียนตายเวียนเกิดในวัฏฏะ ทุกดวงใจไปมาหมดแหละ แต่ชาติไหนเราไม่รู้

ฉะนั้น สิ่งที่มีมันมีเวร มีกรรม สิ่งนี้มีมันมีผล ถ้ามันมีผลขึ้นไป นี่มันมีผล ฉะนั้น ถ้ามันมีผลนะ เวลาเราทำนี่เราก็อำนาจ เพราะมันมีลูกศิษย์ ไม่ใช่ลูกศิษย์ โดยสังคมโดยทั่วไป เขาเคยทำเรื่องอย่างนี้มา เวลาถึงสุดท้ายแล้วจิตใจนี้มันไปผูกพัน พอผูกพัน พอชีวิตเขาล้มลูกคลุกคลานเขาจะคิดถึงทุกทีเลย แล้วเขาก็จะมาปรึกษาว่าควรทำอย่างไร? ควรทำอย่างไร? เขาบอกตอนนั้นมันเป็นเรื่องสุดวิสัยที่เราจะมีวิฤต้อย่างนั้น นี่พูดถึงโดยข้อเท็จจริงก่อน โดยข้อเท็จจริงที่ว่ามันจะมีผลของมัน

ทีนี้โดยสังคม โดยความจำเป็นนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ทีนี้โดยความจำเป็น นี่เรามีความจำเป็น ถ้าเรามีความจำเป็นเราก็คงยอมรับสภาพ เพราะเราทำอย่างนี้ไป ผลมันตอบมาเป็นอย่างไรนี้เรารับสภาพของเรา ฉะนั้น จะรู้หรือไม่รู้ก็แล้วแต่นะ เพราะความไม่รู้ เราจะปฏิเสธความไม่รู้ไม่ได้ อย่างเป็นชาวไทย จะปฏิเสธกฎหมายไทยไม่ได้หรือไม่รู้ ทำไปแล้ว ไม่รู้ ไม่รู้ก็ติดคุกครับ ไม่รู้ก็ติดคุก รู้ก็ติดคุก ปฏิเสธความไม่รู้ไม่ได้

อันนี้ก็เหมือนกัน เพราะนี่พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งปัญญา ทีนี้ศาสนาแห่งปัญญา ถ้าเราไม่ถือศาสนาใดเลย อย่างนั้นก็เรื่องของบุคคลคนนั้น แต่พอเรามานับถือพระพุทธศาสนา พุทธศาสนา ศาสนาแห่งปัญญา ศาสนานี้มันลึกซึ้ง ลึกซึ้ง เห็นไหม คุณเริ่มต้นตั้งแต่สอนให้เราความรักกัน มีความผูกพันด้วยสังคม เวลาพระปฏิบัติมาแล้วเสีย เวลาสอนให้คนรักกันนะ แต่ทำไมพระนี่หน้าบึ้งๆ ไม่เห็นคุยกันเลยนะ ต่างคนต่างอยู่

อันนั้นเขาต้องการความสงบอีกระดับหนึ่ง เพราะว่าเขาต้องการรักษาใจของเขา แต่ตามหน้าที่ของเขา นี่ความละเอียดขึ้นไปเป็นชั้นๆ ขึ้นไป มันมีของมัน ฉะนั้น สิ่งที่ว่านี้กรรมมีผล มีผลแบบนั้น

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า

ถาม : ถ้าหากได้มีส่วนร่วมกับการทำแท้ง โดยที่ไม่รู้จะมีผลต่อเราหรือไม่?

ตอบ : โดยที่ไม่รู้ นี่รู้หรือไม่รู้ ตรงนี้เราจะต้องกลับมาตั้งสติ ว่าถ้าผู้ที่ฉลาดนะ สิ่งที่ไม่ดี อย่างเช่นว่าอาหารนี้มันมีสารพิษเราจะกินไหมล่ะ? ถ้าสารพิษมันเข้มข้น กินก็ตาย แล้วเขามาวางต่อหน้าเราจะกินไหมล่ะ? ที่นี้ย้อนกลับมาที่เขาทำกรรม นี่มันจะเกิดสถานะที่เราต้องทำกรรมกันแล้ว เราจะทำไหมล่ะ? เราจะทำไหม? เราคิดของเรา ถ้าเราคิดว่าเราเสียสละล่ะ? เราคิดว่าเราเสียสละ หรือเราคิด

นี่มันมีนะคนที่เสียสละได้ คนที่ทำได้ ถ้าเราเห็นว่ามันเป็นความเจ็บไข้ได้ป่วยมันจะเห็นภาพชัด ฉะนั้น เพียงแต่ว่ามันเป็นเหตุการณ์เฉพาะหน้าว่าเราจะต้องทำอะไร แล้วโลกมันเป็นแบบนี้ โลกมันเป็นแบบนี้หมายถึงว่า ถึงเวลามันมีเหตุการณ์ขึ้นมา เราจะต้องดูแลของเรา ถ้าเราศึกษาในหลักของศาสนาแล้ว นี่เวลาที่เราจะแก้ไข เราก็แก้ไข ต้องรับผิดชอบ คนเราชีวิตจะราบเรียบไปตลอดมันไม่มี มันต้องแก้งของมัน นี่เพียงแต่จะรู้หรือไม่รู้

นี่อวิชชาคือความไม่รู้ ไม่รู้ ถ้าทำแล้วไม่มีผลหรือ? อ้างว่าไม่รู้แล้วไม่มีผล ไม่มีทางหรอก รู้หรือไม่รู้ ถ้าพูดถึงรายละเอียดนะ ถ้าไม่รู้บ้างที่ผลมันมากกว่ารู้ด้วย ถ้าเรารู้ว่าสิ่งนี้เป็นสารพิษ มันเป็นอย่างไร เราจะหลบหลีก มีความจำเป็นต้องทำ ถ้าไม่รู้นี่เต็มมือละ เต็มๆ เลย แล้วเวลามันให้ผลนั้นอีกเรื่องหนึ่ง ฉะนั้น บอกไม่รู้ก็ส่วนไม่รู้ เพราะเวลาพระเรา เวลาเป็นอาบัติ เห็นไหม คำว่าเป็นอาบัติ ถ้ามันผิดกฎหมาย เป็นอาบัติเพราะทำความผิดจริงๆ เป็นอาบัติเพราะความลั้งเลงสยั ฟืนทำเป็นอาบัติทันทีเลย

เป็นอาบัติเพราะความไม่รู้ ไม่รู้ก็เป็น ทำผิดก็เป็น สงสัยก็เป็น ไม่รู้ก็เป็น ฉะนั้นพอเป็นอาบัติปั๊บ ถ้าสิ่งใดเราก็แก้ไขของเรา เพราะมันปลงได้ รักษาได้ ฉะนั้น พูดถึงคำว่าไม่รู้ไม่สามารถปิดกั้นเรื่องกรรมได้

ถาม : ๕. จะมีคำพูดสิ่งใดที่จะสามารถโน้มน้าวจิตใจให้บุตรบวชโดยที่ไม่บังคับจิตใจ

ตอบ : ไอ่กรณีนี่มันก็กรณีที่ว่าถ้าจิตใจเขาดีมา จิตใจของเขาดีมานะเขาก็อยากกระทำ ที่นี้สังคมนั้นน่าเห็นใจมาก น่าเห็นใจว่าบวชแล้วได้อะไร? บวชไปทำไม? บวช

ไปให้เขาเหยียดหยามหรือ? ถ้าจิตใจของคนที่ยังไม่เห็นด้วยใช่ไหม ก็ว่าทำไมต้องบวชพระ? คนอื่นไว้ไม่ต้องอกหรือถึงไปบวชพระ?

นี่พูดถึงถ้ามีจิตใจอย่างนี้พ่อแม่จะพูดอย่างไร? แต่ถ้าจิตใจเขาดีนะเขาเข้าใจ เขาเข้าใจว่าการบวชพระมันได้บุญมาก แนะ ได้บุญมากเลย การบวชพระได้บุญมากตรงไหน? เราคิดถึงในหลักของศาสนา เทคโนโลยีอันนี้ หลักพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยพุทธกาล ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไป จนมาถึงปัจจุบันนี้มีพระสืบต่อมาตลอด ถ้าไม่มีพระสืบต่อมา นี่ไม่มีพระ ๕ องค์ขึ้นไปในชนบทประเทศ ถ้าในมหานครนะ ต้องมี ๑๐ องค์ขึ้นไป ถ้าไม่มีพระบวชขึ้นมา เราจะบวชพระขึ้นมาไม่ได้

ถ้าบวชพระขึ้นมา ถ้าพระเรานะ ถ้าพระเราบวชขึ้นมาเพื่อศึกษา เพื่อเฝ้า ก็เป็นมดแดงเฝ้าผลมะม่วง ไม่ได้กินมะม่วง ก็เฝ้ามะม่วงไว้ ใครฉลาด เห็นไหม ใครฉลาดก็เหมือนพระไตรปิฎก เหมือนกับผลมะม่วง ใครฉลาดก็มาเก็บผลมะม่วงนั้นไปกิน แต่เราบวชมาเราก้าวศาสนา ถ้าเราก้าวศาสนา ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานมา จนปานนี้ไม่ขาดพระเลย ถึงได้บวชต่อกันมา บวชต่อกันมา

การบวชต่อกันมา เรายกษารักษา รักษาสิ่งจะความจริง รักษาธรรมะ แล้วถ้าเราศึกษาได้ เราทำได้ เราจะเป็นพระอรหันต์ จิตใจเราจะชำระกิเลสของเราไป เราจะรู้จริง เราจะได้กินมะม่วง เราจะรู้ถึงรสชาติของธรรมชาติซึ่งรสทั้งปวง เราจะรับรู้รสหมดเลย แต่ถ้าเราบวชเข้ามาแล้ว เราศึกษาแต่เราไม่สามารถได้กินมะม่วง คือจิตใจไม่เป็นธรรม เราก็เป็นมดแดงเฝ้าพวงมะม่วง ถ้าเฝ้ามะม่วง เฝ้ามะม่วงไว้ให้ใครที่มีความสามารถมาเด็ดผลมะม่วงนี้ไปกิน

นี่มรรค ผล นิพพานไง ใครมีความสามารถจะได้เข้าถึงมรรค ผล นิพพานอันนี้ ถ้ามีจิตใจอย่างนี้ มีความรู้สึกอย่างนี้นะมันก็เห็นว่า อืม ไซ้ในสังคัมพระ ถ้าสังคัมที่เขาทำไม่ถูก ไม่ควร เราเห็นแล้ว นี่เพราะความทำไม่ถูก ไม่ควรนั้น เวลาคนไปบวชพระถึงว่า อืม ไปบวชทำไม? บวชแล้วสมรรถภาพเป็นแก่นนั้นไม่บวช แต่เวลาพระป่าเรา พระปฏิบัติเราบวชมาแล้วนะเลี้ยงชีพด้วยปณิธิ คำรงชีวิตด้วยตัวเอง เข้าป่า เข้าเขา พยายามจะไปหาสิ่งจะความจริง เสด็จอยู่กับความจริง เสด็จอยู่กับความจริงกับที่ว่าพระที่รักษาไว้

คูสิหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านประพุดิปฏิบัติขึ้นมา สมัยนั้นพระที่ได้กินผลมะม่วงไม่ค่อยมี หรือจะไม่มีเลยก็ได้ แล้วหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านบวชมาแล้วท่านพยายามจะกินมะม่วงให้ได้ คือจะบรรลุธรรมให้ได้ นี่มันไม่มี แล้วพอไม่มี สังคมที่เขาไม่ทำ แล้วเราไปทำนะ โอ้อโฮ มันเป็นอุปสรรคมหาศาลเลย ฉะนั้น สิ่งที่ว่าถ้าเขามีความคิดว่าอยากจะบวชมันก็ง่าย แต่ถ้าความคิดเขาไม่อยากจะบวชมันก็เป็นเวร เป็นกรรม

ถาม : นี่พ่อแม่จะมีความโน้มน้าวอย่างไร?

ตอบ : ความโน้มน้าวมันก็ต้องพูดความจริง พูดความจริงนะ เพราะเอาสังคมประเพณีก็พอ เอาวัฒนธรรมของไทย ถ้าลูกไม่ได้บวชก็เป็นคนดิบ เออ ถ้าบวชแล้วเป็นคนสุก เห็นไหม เป็นบัณฑิต บัณฑิตเพราะอะไร? บัณฑิตเพราะได้มาศึกษาศาสนา ถ้าเป็นสังคมไทยแต่โบราณนะ ถ้าใครอาราธนาศีล อาราธนาธรรมไม่เป็น ไปขอลูกสาวใครเขาไม่ให้

ผู้ชายถ้าบวชแล้วมันอาราธนาศีลเป็น อาราธนาธรรมเป็น เขาก็เป็นคนสุก ถ้าคนสุกแล้วมันก็เข้าใจหลักของชีวิต เหมือนตอนเช้าที่พูด เห็นไหม ความดีกับความฉลาด ถ้ามีความดี มีความเข้าใจ คนสุกแล้วเขาสามารถจะนำครอบครัวนั้นไป พาลูกสาวเขาไปไม่ทุกข์ไม่ยากจนเกินไป นี่ถ้าอย่างนั้นวัฒนธรรมประเพณี เราก็ต้อง

ประสาธนาเขาเรียกจริต มันเป็นที่รู้ มันเป็นมุมมองในใจ ระหว่างแม่กับลูกในสังคมนี้พูดกันยาก เวลาพระจะเอาพ่อ เอาแม่นี้ยากมาก เพราะ เพราะกุเลียงมิงมา กุอาบน้ำร้อนให้มิงมา แล้วมิงจะมาสอนกูนี้ยาก แต่นี้ลูกทุกคน เวลาเราศึกษาเราก็มีทางวิชาการ เราก็อยากจะบอกพ่อ บอกแม่ ฉะนั้น เขาจะอ้างว่าเขาได้อาบน้ำร้อนมาก่อน แล้วเวลาพ่อแม่จะเอาลูกก็เหมือนกัน ถ้าพ่อแม่จะเอาลูก ความผูกพัน สายบุญ สายกรรมนี้สำคัญมาก ความผูกพันระหว่างพ่อกับแม่

คูสิเราเป็นเด็ก ใครจะช่วยเหลือเจือจานเราครั้งเดียวนี้ โอ้ย กตัญญูเขามาก คิดถึงเขามากเลย พ่อแม่เลี้ยงมาตั้งแต่เด็ก ให้มาตลอด ให้ทุกวัน ให้มาตลอดเลยไม่เห็นคุณค่าของพ่อแม่เลย แต่ถ้าไปตกทุกข์ได้ยากนะ มีใครมายื่นความช่วยเหลือเรานะ โอ้ย ฝังใจ ฝังใจมาก คนนี้มีความช่วยเหลือเรา แต่พ่อแม่ช่วยทุกวันทำไมไม่คิด? คิดไม่ได้ คิดไม่เป็น

ถ้าเราคิดได้ คิดเป็นนะ แล้วบวช เห็นไหม ถ้าบวชแล้วนะพ่อแม่ได้ ๑๖ กับ บุญบวช ดูพระเจ้าอโศกมหาราชสร้างวัด ๘๔,๐๐๐ วัด พอสร้างวัด ๘๔,๐๐๐ วัด ไปถามอาจารย์ของตัวพระติสสะว่า

“เป็นญาติกับศาสนาหรือยัง?”

“ยัง แล้วถ้าเป็นญาติศาสนาทำอะไรล่ะ?”

“ถ้าเป็นญาติศาสนาต้องเอาลูกมาบวช”

เพราะสายเลือด พอสายเลือดเข้าไปคำศาสนา เอาลูกมาบวช พอลูกบวช พระมหินทรมาก็ลังกา พิกับน้อง พอบวชแล้วเป็นพระอรหันต์หมดเลย เวลาไปบวช ไปขอให้ลูกบวชนะ พอลูกบวชเป็นพระอรหันต์แล้วส่งมาที่ลังกา นี่สร้างวัด ๘๔,๐๐๐ วัด ยังไม่ได้เป็นญาติกับศาสนา แต่พอลูกมาบวชมันก็เป็นญาติศาสนา เพราะสายเลือดเข้าไปคำศาสนา

พอสายเลือด นี่โง่บุญเกิดตรงนี้โง่ พ่อแม่เอาเลือดในอก ก้อนเลือดก้อนหนึ่งออกมาเป็นมนุษย์นั่งอยู่ที่นี่ แล้วก้อนเลือดนี้มันมาจากไหน? แล้วโธมา นี่คุณน้ำมันของแม่ก็ดูดเลือด คุณเลือดจากอก พอคุณเลือดจากอก เลือดเนื้อเชื้อไขมาคำจุนศาสนา นี่โง่พ่อแม่ได้บุญตรงนี้โง่ ก็เป็นญาติโง่ เป็นญาติ เป็นเครือญาติ พอเป็นเครือญาติ อยากดองกับพุทธศาสนา พอดองพุทธศาสนา นี่ ๑๖ กับ ได้บุญ ๑๖ กับ อันนี้มันเป็นประเพณีของชาวพุทธ

ฉะนั้น

ถาม : ถ้าจะพูดโน้มน้าวบุตรอย่างไรล่ะ?

ตอบ : มันต้องใช้อุบาย พาให้ดู พาให้เห็น ถ้าพาให้ดู พาให้เห็น เขารู้ เขาเห็นของเขา ถ้าเขารู้ เขาเห็นของเขา เขามีความตั้งใจของเขา แล้วอย่างนี้บวชสัก ๗ วันก็ยังดี ถ้าแม่อยากให้ลูกบวชนะ โอ้ความอยากบวช ไม่อยากบวชมันอยู่ที่บุคคลคนนั้นนะ เพราะอะไร? เพราะกรรมเก่า กรรมใหม่ บางคนนะพอบวชไปแล้ว นี่ทุกคนไม่ได้เกิดชาตินี้ชาติเดียว บางชาติมันมีอะไรฝังใจมามันต่อต้าน แล้วเราจะแก้ตรงนี้แก้ยาก

ที่นี้บางคนอยากบวชมากแต่ไม่ได้บวช ไม่ได้บวช บวชยากมาก เขาไม่ให้บวช แต่ไอ้คนไม่อยากบวชเขาอยากให้บวช นี่เวรกรรมมันเป็นอย่างนี้ มันไม่สมดุสกุททิ มันหาความสมดุสกุททิไม่ได้ ไอ้มันอยู่ที่เวรกรรมของคนนะ

ถาม : ๖. การที่มีคนมารักเรา แล้วเราปฏิเสธไป ทำให้เขาไปทำร้ายตัวเองหรือฆ่าตัวตาย เราจะบาปหรือไม่?

ตอบ : เราเป็นต้นเหตุ คำว่าเป็นต้นเหตุเราจริงหรือเปล่า? ถ้าเราจริง เขามารักเรา เราไม่รักเขา แล้วเราไม่รักเขารักก็มีเหตุผล มีเยอะมาก มีเยอะมาก เห็นไหม นี่เราเป็นคนที่ว่าเอาแต่ใจตัวเอง แล้วเราก็ก็นึกคนอื่น แล้วคนอื่นเขาก็ต้องรักเรา พอรักเราเสร็จแล้วนะก็ต้องมาทุกข์กับเราเพราะเราเอาแต่ใจตัวเอง เราจะต้องไปทุกข์กับเขาทั้งชีวิตเลยหรือ?

ในเมื่อเขามารักเรา เราก็มองดูแล้วว่าเขาดีหรือไม่ดีเขาจริงหรือไม่จริง เรามีสิทธิเลือกได้ ถ้าเรามีสิทธิเลือกได้ เราปฏิเสธไปแล้วเขาไปทำร้ายตัวเอง เขาทำร้ายตัวเองทำไมเขาถึงทำร้ายตัวเองล่ะ? แต่ถ้าเราไม่มีสติปัญญาเราจะไปทุกข์กับเขาไหม? ถ้าเราจะไม่ทุกข์กับเขา ถ้าเรามีสัจจะความจริง เราจะดำรงชีวิตอย่างนี้ เราจะดำรงชีวิตของเรา

ฉะนั้น กรณีอย่างนี้ ถ้าเราไปร่วมหรือว่าเรามีปัญหากัน เห็นไหม คนเราถ้าไม่รู้จักกันไปทำร้ายกันนั่นอีกเรื่องหนึ่งนะ แต่ถ้าคนที่เคยผูกพันกันมา เวลาทำร้าย เราไม่รู้ว่าเขาจะมาทำร้ายเราเมื่อไหร่นะ แล้วถ้าทำร้ายแล้วนะเสียใจมาก ฉะนั้น สิ่งที่ว่าถ้าเราปฏิเสธเขาไป แต่ในการปฏิเสธ ในการกระทำ ในการพูดมันพูดยาก พูดยากเพราะอะไร? พูดยากเพราะเวลาปฏิเสธ เคี้ยวเขายังตายเลย ยุ่งไปใหญ่เลย

ฉะนั้น เรื่องเวร เรื่องกรรม ไอ้เรื่องกรณีอย่างนี้เราต้อง นี่เพราะในสังคมเป็นอย่างนั้นใช่ไหม? ถ้าอยู่ด้วยกัน ถ้าเขาไม่พอใจเขาก็ทำร้ายเลย แล้วถ้าเป็นคนอื่นกล้าทำไหม? พอเรามาคุ้นเคยกัน เรามาเห็นช่องทาง ไอ้นี้สภาพกรรมนะ กรรมร่วมกัน ฉะนั้น ถ้าเราจะปฏิเสธ หรือเราจะรักเขา เราจะอย่างนั้น ไอ้มันมันเป็นทีที่เหตุผล กรณีนี้มันต้องไปถามนักสังคมสงเคราะห์ ไม่ใช่มาถามพระ ต้องไปถามนักสังคมสงเคราะห์

นี่พูดถึงกรรมไง กรรมมันมาถึง กรรมมันมาที่เราต้องดูแล ถ้าเรามีหลักของเรานะ เรามีหลักของเรา เราสามารถจะแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เหตุการณ์ในชีวิตเราแก้ไขได้ถ้า

เรามีหลัก แต่ถ้าเราไม่มีหลักนี้ใจเขาใจเรา เขาเสียใจเขาก็ต้องทำอย่างนั้น แต่ถ้าใจเราเข้มแข็งเราทำอย่างไร? อันนี้มันแบบว่าพันชังไม่ได้ มันอยู่ที่เหตุผล

ถาม : ๑. ถ้าพ่อกับแม่ทะเลาะกัน เราจะมีวิธีการอย่างไรในการแก้ไข?

ตอบ : ถ้าพ่อกับแม่ทะเลาะกันเราก็นั่งเฉยๆ แล้วพอพ่อแม่ทะเลาะกันจบแล้วเราก็กถามว่า “เวลาพ่อแม่ทะเลาะกัน หนูทุกข์นะ หนูเจ็บนะ” ถ้าลูกมีปัญญานะ บอกว่า “หนูทุกข์นะ หนูเจ็บนะ” แต่ถ้าพ่อแม่เขามีสติเขาก็จะระลึกได้ ถ้าพ่อแม่เขาไม่มีสติ ก็ทุกข์เรื่องอะไรของเอ็งล่ะ? เรื่องของพ่อแม่ไม่ใช่เรื่องของเอ็ง

นี่คำว่าพ่อแม่ทะเลาะกัน มันทะเลาะกันเรื่องอะไร? ถ้าเวลาทะเลาะกันเราสามารถอยู่นิ่งๆ แล้วเราก็อ่อยๆ พุดกัน ค่อยๆ พุดกัน แต่อย่างนี้เขาเรียกโทสจริต โมหะจริต โลภะจริต จริตของคน คนที่ขี้โกรธ คนที่ขี้โกรธอะไรก็จะโกรธ โกรธนำหน้าเลย แล้วก็รู้ว่าโกรธไม่ดี รู้ว่าโกรธไม่ดีแต่ทำไมชอบโกรธ ถ้าคนจะหลงใหลนะ เล็กๆ น้อยๆ มันไหลไปแล้ว มันไหลไปแล้ว

นี่เขาเรียกจิตนิสัย เวลาจิตมันเป็นอย่างนั้น แล้วถ้าพ่อแม่เราเป็นแบบนั้น เราจะรู้ว่าจุดอ่อนของพ่อแม่เราคืออะไร ถ้าเรารู้ว่าจุดอ่อนของพ่อแม่เราคืออะไร เห็นไหม เราค่อยๆ คุยกัน อภิชาติบุตร บุตรที่จะแก้พ่อ แก้แม่นะ อภิชาติบุตร แล้วถ้าเป็นบุตรที่ดี พ่อแม่จริงๆ แล้วก็รักลูกมาก แต่เวลาโกรธ เวลาทะเลาะกัน ถ้ายัง ๒ คนด้วยไปเข้าข้างใครข้างหนึ่งก็หาว่าลำเอียงนะ ต้องใช้อุบาย ถ้าว่าฉลาดแล้วต้องฉลาดให้จบนะ ไม่ใช่ว่าฉลาดจะไปแก้ยิ่งยุ่งใหญ่เลย ค่อยๆ แก้ ค่อยๆ แก้

เวลาหลวงตาท่านเทศน์ประจำ ท่านบอกเวลาพ่อแม่ทะเลาะกันนะ ลูกน้อยหัวอกมันเจ็บช้ำน้ำใจ ฉะนั้น พ่อแม่ทะเลาะกัน เวลาท่านเทศน์นะ หลวงตาท่านจะเทศน์สอนทั้งครอบครัว สอนทุกอย่าง ฉะนั้น ถ้าพ่อแม่ทะเลาะกันมันก็อยู่ที่ตั้งแต่เริ่มต้น นี่เริ่มต้นว่า “การที่มีคนมารักเรา แล้วเราปฏิเสธไป” เริ่มต้นจากตรงนั้นเลย แล้วก็มาถึงตรงนี้

นี่เวลามันเป็นไปเราจะบอกว่า เวลาเราตกไปอยู่ในสถานะใด มันเป็นวิบากแล้ว เวลาแก้ไข ธรรมชาติของพระพุทธเจ้าถึงบอกว่าอดีต อนาคตแก้ก็ไม่ได้ ต้องเป็นปัจจุบันธรรม พอปัจจุบันธรรม เวลาเราทำความเข้าใจเข้ามา แล้วย้อนกลับเข้ามา เราจะแก้กันที่นี้ แต่มันเป็นวิบาก เป็นผล เวลาเป็นผล เราเป็นผลแล้วเราก็ตอนกลับ

อย่างเช่นพวกวัตถุ เห็นไหม เราทำเป็นรูปร่างขึ้นมาแล้ว แล้วเราจะต้องหลอมละลายทิ้งแล้วกลับมารูปร่างนั้นใหม่หรือ? นั่นวัตถุนั้นทำได้ แต่คนมันทำไม่ได้ ถ้าคนมันทำไม่ได้เราถึงต้องมีสติ มีสติแล้วเราแก้ไขของเรา ถ้าแก้ไขได้มันก็จะประโยชน์ ถ้าแก้ไขไม่ได้มันจะเป็นวิบากกรรม นี่เราจะพูดบ่อย แล้วเรารู้ว่าวัยรุ่นจะบอกว่าอะไรๆ ก็ยกให้กรรม นี่มันเป็นศาสนายอมจำนนนี่ มันไม่ยอมสู้ ไม่ยอมแก้ไขอะไรเลย อะไรก็ยกให้กรรม

แก้ไขเต็มที่ ทำทุกอย่างสุดความสามารถ ถึงที่สุดแล้วมันแก้ไม่ได้ มันแก้ไม่ได้ เพราะว่ามันไม่ใช่แก้ที่เรา มันแก้ที่จิตนิสัยของเขา แล้วไม่แก้ เห็นไหม พรหมวิหาร ๓ พรหมวิหารของผู้บริหาร นี่มีเมตตา มีกรุณา มีมุทิตา แล้วต้องมีอุเบกขา นี่เวลาผู้บริหารเขาก็เห็นของอย่างนี้เล็กน้อยมากเลย ทำแค่นี้ก็จบ สอนแล้วสอนเล่าๆ ทำไมมันไม่ทำ? นี่ถ้ามันไม่ทำนะเราทุกข์ตายเลย เราทุกข์แทนเขา แต่ถ้ามีอุเบกขานะ เวิร์กกรรมของเขา จ้า จ้า ใจขนาดนี้มันก็แก้ไม่ได้ นี่ถ้าเราไม่มีอุเบกขานะทุกข์ตายเลย ถ้าถึงที่สุดแล้วนะเราอุเบกขา นี่พูดถึงว่าเราแก้ไขสิ่งใดไม่ได้

ถาม : ๘. การที่คนเราเห็นผี ถือว่าเราเคยมีเวรกรรมต่อกันใช่หรือไม่?

ตอบ : โดยข้อเท็จจริงมันเป็นแบบนั้น ฉะนั้น โดยธรรมะนี้นะ เราว่าเราเห็นผีเราต้องตั้งสติก่อน เป็นผีจริงๆ หรือ? เป็นผีจริงๆ หรือว่าเป็นอุปาทาน คำว่าเห็นผีๆ เห็นได้ยากนะ คำว่าเห็นผีได้ยากเพราะอะไร? เพราะผีเขาเป็นภพๆ หนึ่ง จิตวิญญาณนี้เป็นภพๆ หนึ่งนะ แล้วเราก็เป็นมนุษย์ เป็นสิ่งที่เรามีธาตุ ๔ เราเห็นกันด้วยรูป เราเห็นกันด้วยสัทธา แล้วผีมันอยู่คนละมิติแล้วเราไปเห็น

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าถ้าจะเห็นผีจริงๆ เราไม่ค่อยเชื่อนะว่าคนนั้นเห็นผี คนนี้เห็นผี เราไม่เชื่อ เราไม่เชื่อ เราไม่เชื่อเพราะอะไร? เราไม่เชื่อเพราะว่าผีนี้ เรามาคิดดูสิมันอยู่คนละมิติ แล้วมันจะมาชนกันอย่างไร? มันจะมาชนกันอย่างไร? ฉะนั้น เราเชื่อเรื่องผีไหม? แหม ถ้าพระไม่เชื่อเรื่องผีเนาะ เพราะพระปฏิบัติมันรู้ มันเห็น เพราะถ้าไม่รู้ไม่เห็น จิตมันไม่สงบเข้ามาเราจะรู้ได้อย่างไรว่าเรามีจิต มีวิญญาณ จิตนี้วิญญาณ ถ้าวิญญาณมันสงบเข้ามา มันแก้ไขของมัน

จิตนี้ เห็นไหม บุพเพนิวาสานุสสติญาณ จิตมันระลึกอดีตชาติได้ มันรู้อะไรของมัน ได้ ร้อนาคตได้ นี่มันมีผีตัวแรกคือผีตัวนี้ ทุกคนมีผีอยู่กลางหัวใจ เพราะมีจิตวิญญาณ ฉะนั้น มันไม่มีผีมันเป็นไปไม่ได้ มันมี แต่ในปัจจุบันนี้เราเกิดเป็นมนุษย์ พอเราเกิดเป็นมนุษย์ นี่มนุษย์สมบัติมารับไว้เราก็มีผีตัวหนึ่งอยู่ในนี้ แต่ผีตัวนี้มันเป็นผีสดๆ ไม่ใช่ผีตายแล้วอย่างนั้น ถ้าผีสดๆ ถ้าเราแก้ไขที่นี้

ฉะนั้น

ถาม : ถ้าเราเห็นผี มันมีเวรกรรมต่อกันใช่ไหม?

ตอบ : ใช่ บทที่จะต้องเห็นนะ บทที่จะต้องเห็น ผันเห็น นี่บางคนผันนะ ผันถึงปู่ ย่า ตา ยาย ผันถึงเจ้ากรรมนายเวรจะมาขอส่วนบุญ นี่เขามาเข้าผัน ถ้าเข้าผันอย่างนั้น แสดงว่าเขามีส่วนที่เขาขอความช่วยเหลือจากเราได้ สิ่งที่เราเสียสละเป็นวัตถุ นี่ที่เราเสียสละทำบุญกันนี้เป็นวัตถุ แต่เรามีหัวใจที่เสียสละไปไหม? เรารู้สึกบุญกุศลไหม? เราอุทิศส่วนกุศลจากความรู้สึกเรานี้ เราอุทิศดักข้าวใส่บาตรพระ เราบอกว่าจะเอาข้าวนี้ไปให้ผีกิน ไม่มี

เราดักบาตรใส่ข้าวในบาตรพระ เพราะหัวใจเราใส่ข้าวในบาตรพระ เราเป็นบุญ เราอุทิศส่วนกุศลความรู้สึกที่เป็นบุญ ที่เรามีความรู้สึก เอาความรู้สึกนี้อุทิศไปให้กับเจ้ากรรมนายเวร ให้กับสิ่งที่เป็ญ ปู่ ย่า ตา ยาย เจ้ากรรมนายเวรของเรา ความรู้สึกอันนี้มันสัมพันธ์กัน ถ้าความรู้สึกอันนี้ นี่จิตถึงจิต ถ้าจิตนี้มันส่งไปถึงจิต ถ้าจิตเขาเคยได้สิ่งนี้มา เขาจะพยายามมาขอ ถ้าเขามีความขัดข้อง เขามีความต่างๆ เขาจะสื่อมาว่าอยากได้ๆ อยากได้อีกแล้ว อยากได้อีกแล้ว

ถ้าอย่างนี้เรื่องเวรเรื่องกรรมมี ถ้าเรื่องอย่างนี้มี แต่ถ้ามันมาโดยที่ทั่วๆ ไปนะ สัมภเวสี ในทางสามแพร่ง ในที่มีอุบัติเหตุ มีคนตายมากๆ นี่คนผ่านไป ผ่านมาเขาอาจเห็นของเขา อาจเห็นของเขา เพราะจิตพวกนั้นเขาทุกข์ เขาอยากของเขา ฉะนั้น เขาถึงมีการทำบุญกุศลตามทางสามแพร่ง ตามทางที่ต่างๆ เขาเรียกว่าผีไม่มีญาติ

ฉะนั้น ผีมีไหม? มี แต่เราอย่าตื่นเต้นจนมันเป็นศาสนาภูต ผี ปีศาจ เป็นไสยศาสตร์ไป พุทธศาสนาไม่ได้สอนอย่างนั้น พระพุทธศาสนาสอนถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ธรรมะใด สังฆธรรมข้อเท็จจริง ถ้าเรามีข้อเท็จจริงแล้ว เราเป็นชาวพุทธแล้วนะ

สิ่งนั้นมันคนละมิติ เราก็เคยเป็นมา เราก็เคยเป็นอย่างนั้นมา แต่ในปัจจุบันนี้ถ้ามันเห็นกัน เพราะมันมีเวอร์กรรมต่อกันใช่ไหม? นี่ถ้ามีเวอร์กรรมต่อกัน เราก็ไม่ตกใจใช่ไหม? เห็นสิ่งนั้นเราก็ไม่ตกใจ ไม่สะดุ้งกลัว ไม่ทำให้เราเสียหาย แต่ถ้าในสังคมทุกสังคมนะ ในสังคมมนุษย์ก็มีดีและชั่ว ในสังคมของผีก็มีดีและชั่ว ในสังคมของเทวดา มีทุกอย่าง ทุกสังคม ในเมื่อมีสังคมขึ้นมา มันจะมีฝ่ายตรงข้ามกัน

จะนั้น ถ้าผีที่ตีเขาก็ช่วยเหลือเจือจานเรา อย่างที่ว่าในเรื่องภูต ผี ปิศาจที่ในนิยายเห็นไหม ว่าผีอาฆาต ผีต่างๆ อันนั้นเป็นที่ว่าในสังคมทุกสังคมมันมีอย่างนั้น ถ้ามีอย่างนั้นนะเราถือว่าเราถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์มันจะป้องกันเราได้ นี่รัตนตรัย พุทธ ธิ พุทธ ธิ มีสติจะป้องกันภูต ผี ปิศาจได้ ป้องกันได้

จะนั่น สิ่งที่ว่ามันเป็นไหม? เป็น เป็นที่ว่ามิเวร มีกรรมต่อกันหรือไม่? ถ้าไม่มีเวร มีกรรมต่อกัน มันจะไม่เกี่ยวกับ เราเห็นไม่ได้ไง บางทีนะอย่างที่ว่าเรามีเวรมีกรรมต่อกัน แล้วมีสิ่งที่แสดงให้เราเห็น เราเห็นได้คนเดียว พวกนี้ไม่เห็นกับรณะะ มิเราเห็นคนเดียว เราได้เห็น แต่คนอื่นไม่ได้เห็น เพราะมันมีผลผูกพันกับเรา แต่ไม่มีผลผูกพันกับพวกนั้น อย่างนี้ก็มิ เวลาไปด้วยกัน เห็นอยู่คนเดียวนี้เห็นผี ไอ้เพื่อนไปไม่เห็น ทำไมไม่เห็น?

สิ่งนี้มี สิ่งนี้มี ความลึกถึบของจิตยังมีอีกเยอะมาก เรายังพิสูจน์กันไม่ได้ แต่ผู้ที่ปฏิบัติเขาจะพิสูจน์ของเขาได้ ฉะนั้น ข้อที่ว่าเป็นอย่างนั้นไหม? เป็น

ถาม : ๘. เคยได้ยินว่าการทำบุญแล้วบอกคนอื่นให้อุโมทนาเป็นสิ่งที่เป็นบุญ
อย่างหนึ่ง แล้วเราควรทำบุญโดยที่ไม่ต้องบอกให้ใครรู้เลย อันไหนดีกว่ากัน

ตอบ : การทำบุญเขาเรียกว่ามีบาร์มี ถ้าเราทำบุญแล้วเราบอกกัน เห็นไหม เพราะคำว่าบอกกัน เขาถึงอ้างข้อนี้เวลาเขาบอกบุญกันไปเรื่อย บอกบุญจนชาวพุทธนี้บางทีแปล่ เปรียบแปล่ไปด้วยบุญเลยละ ทุกคนเจอซองวังหนีหมด ถ้ากรณีอย่างนั้นมันก็ต้องน่าคิดนะ แต่พูดถึงถ้าผลของมัน วิบากผลมีอย่างนั้นจริงๆ

มันมีนะ ยกขาดคนะ มีกษัตริย์องค์หนึ่งอยากทำบุญมาก กษัตริย์เขามีทุกอย่าง
เพียบพร้อมไปหมดเลย เขาก็ให้มหาดเล็กทำบุญทุกวัน ตักบาตรทุกวัน แล้วกษัตริย์ให้เขา
ทำให้เขาทำตลอด ฉะนั้น มหาดเล็กเวลาเขาไปใส่บาตร นี่เขาใส่บาตรเขาปลื้มใจ แต่ของ

นั่นไม่ใช่ของเขานะ เขาปลื้มใจมาก เขามีความสุขใจ เขามีความตั้งใจ เขาทำอย่างเต็มที่เลย

ทีนี้เวลากษัตริย์นั้นกับมหาดเล็กนั้นตายไป ไปเกิดในสวรรค์ชั้นเดียวกัน กษัตริย์นั่งอยู่คนเดียว ทรัพย์สินนั้นของเขา สิ่งที่เป็นวัตถุไทยทานนั้นของเขาหมดเลย เขาตั้งใจทำ แต่เขาไม่มีเวลา แต่เวลาคนที่ทำนะไม่ใช่ของเขา ไม่ใช่ของเขา แต่ด้วยความผูกพันต่างๆ นี่เวลาตายไปแล้วนะ เขานั่งของเขา บริษัท บริวารเต็มไปหมดเลย

ฉะนั้น กรณีที่ว่าถ้าบอกบุญแล้วต้องบอกเขาๆ เพราะเขาบอกว่าเวลาเป็นเทวดาก็จะมีบริษัท บริวาร จะมีคนห้อมล้อม แต่ถ้าไม่บอกแล้วเราจะอยู่คนเดียว

ฉะนั้น บอกว่า

ถาม : เราทำบุญเราต้องบอกเขาไหม? หรือเราทำคนเดียวดีกว่า”

ตอบ : ถ้าเราบอกเขา โดยธรรมชาติ โดยความเป็นไป ทุกคนนี้ถ้าเขารู้ได้เขาก็รู้ของเขา แต่ถ้าเขาไม่รู้ไม่ได้เราไปบอกเขานะ เอ๊ะ ทำบุญที่ไหนล่ะ? พอทำบุญที่นั่นเขาบอกอ้อม ของเราดีกว่า เดียวเถียงกันเรื่องทำบุญ

ฉะนั้น ถ้าเราทำของเรา เราสบายใจของเรา เราว่าทำของเราดีกว่า ปิดทองกันพระ ปิดทองกันพระ เพราะ เพราะการทำบุญกุศลมากน้อยขนาดไหน ถึงที่สุดแล้วถ้าไม่ภาวนาสันติเลสไม่ได้ การภาวนาจะถึงที่สุด เห็นไหม เราจะสร้างบุญกุศลไว้มากขนาดไหนเราก็ทำของเรา ฉะนั้น มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ แล้วเขาเอาตรงนี้อมาอ้าง เพียงแต่เราต้องดูเป้าหมายของเราว่าเราอยากอยู่กับเขา หรือเราต้องการของเราคนเดียว

อันนี้ดีมาก

ถาม : ๑๐. หากโดนผู้อื่นดูถูกเหยียดหยาม เราจะมีวิธีการรักษาใจของเราอย่างไร?

ตอบ : เห็นไหม กรณีอย่างนี้ละ นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านสอนอย่างนี้ ท่านบอกมีบุรุษอยู่ ๒ คนเดินไปเที่ยวด้วยกัน แล้วมีบุคคลคนหนึ่งโดนยิงด้วยธนูคนๆ นั้นเจ็บไข้ได้ป่วย ถ้าบุรุษคนนั้นที่มาด้วยกันเขาโง่ เขาจะต้องตามไปหาคนยิงก่อน

ไปจับคนยิงให้ได้ ใครเป็นคนยิง? ยิงด้วยลูกศรชนิดใด? แล้วเข้าตรงไหนมันถึงได้เจ็บไข้ได้ป่วยขนาดนี้? กลับมามคนนั้นตาย แต่ถ้ามีบุคคล ๒ คนเดินไปด้วยกัน แล้วบุคคลคนหนึ่งโดนยิงด้วยดอกธนู บุคคลคนนั้นเป็นผู้ที่ฉลาด ไม่วิ่งตามหาใครเลย ก็ลงไปดูเพื่อนเราที่โดนยิง พยายามชักดอกธนูนั้นออก แล้วรักษาบาดแผล เพื่อนของเราบุคคลคนนั้นจะปลอดภัย

อันนี้ก็เหมือนกัน เราไปนี้โดนคนเหยียดหยาม เราจะแก้ด้วยวิธีใด? ใครจะเหยียดหยาม มันเหยียดหยามเรื่องอะไร? มันจะรู้เรื่องจริงกับเราขนาดไหน? มันจะรู้เรื่องของเราได้ขนาดไหน? เรื่องของเราที่เรารู้อยู่ของเราเอง ถ้าเขาจะพูดขนาดไหนนะมันลมปากของคน

นี่คนโง่มากหรือคนฉลาดมาก? เรื่องคนโง่ คนฉลาดนี่นะในพระไตรปิฎกมีเยอะมาก คุณสังขย เวลามีพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะอยู่กับสังขย เวลาไปเจอพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าที่ฉลาดกว่าสอน นี่สอนถึงพระโศคาบัน ไปชวนสังขยมา สังขยบอกว่า

“ในโลกนี้คนโง่มากหรือคนฉลาดมากกว่ากัน?”

“ในโลกนี้คนโง่มากกว่า”

“อย่างนั้นเธอไปเถอะ เธอไปอยู่กับพระพุทธเจ้า เพราะพระพุทธเจ้ามีปัญญา มีเหตุ มีผล คนจะเข้าถึงได้น้อยมาก เราจะอยู่กับคนโง่วะ มันโง่มันหลอกได้ง่ายๆ ใจ”

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าคนโง่มันมากกว่าคนฉลาด เห็นไหม ถ้าคนโง่มากกว่าคนฉลาด คนมันพูด มันดูถูก มันเหยียดหยาม คนโง่มันพูดนี่เชื่อมั่นทำไม? แต่ถ้าคนฉลาดนะ พ่อแม่ ญาติพี่น้องของเรา นี่ครูบาอาจารย์เวลาสอนลูกศิษย์ เออ อันนี้ต้องฟัง เพราะว่าเขาปรารถนาดีกับเรา บุคคล ๒ คน คนหนึ่งที่ฉลาด เวลาใครโดนยิงเขาจะดึงธนูเขาออก เห็นไหม เขาจะเล็งบาดแผลเขา เวลาครูบาอาจารย์เขาจะสอนตรงนั้น แต่ก็ไม่เชื่อ เออ เวลาเพื่อนพูดมันเชื่อ

บุคคล ๒ คนโง่โง่ เวลาโดนยิงแล้วนะ เออ เดี่ยวจะแก้แค้นให้ เดี่ยวจะไปเอามันให้ วิ่งกันไป ตามกันไป คำว่าโดนยิงคือโดนดูถูกเหยียดหยาม โดนสิ่งที่เป็นพิษ แล้วสิ่งที่เป็นพิษมันอยู่ที่ไหน? มันอยู่ที่เรา แล้วสิ่งที่เป็นพิษนี้ไม่รักษา จะไปรักษาที่คนอื่นใจ

จะบอกว่าไปไหนในโลกนี้ไม่มีใครเขาเหยียดหยามเลย มีแต่คนเขาเอ็นโย ไปหาที่โลกไหนล่ะ? โลกไหนมี? โลกไหนก็ไม่มี

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดเรื่องนี้ไว้เยอะมาก เวลาท่านสอนพระนะ

“ภิกษุทั้งหลาย ถ้าเธอโดนโลกธรรมกระทบรุนแรง เธอให้มองเรตถาคต”

เรตถาคตนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา มีฤทธิ์ มีเดชทำได้ทุกอย่างเลย เวลาเผยแผ่ธรรมขึ้นมา เห็นไหม เขาจ้างคนมาด่า เทวทัตจ้างนายธนูมายิง เทวทัตปล่อยช้างให้ออกมาไล่ชนพระพุทธรูป นี่พระพุทธรูปทำดีมาตลอด ทำไมคนทำร้ายพระพุทธรูปเจ้านั่น? แล้วพระพุทธรูปอาฆาตมาดร้ายใครไหม? พระพุทธรูปมีแต่เมตตาเขาเนะ นี่ถ้าใครทำอย่างนั้นเขาจะโดนธรณีสูบ เพราะว่าผลกรรมมันมี ผลกรรมมันมี

แต่นี้เขาบอกว่า “ถ้าเราโดนใครดูถูกเหยียดหยาม” ถ้าเรามีสติปัญญา เราจะรักษาใจเรา เราจะมีหลักเกณฑ์ของเรา คนที่ถูกดูถูกเหยียดหยาม เพราะคำมั่นที่บอกอยู่แล้วว่าถูกเหยียดหยาม มันไม่ใช่ความจริง มันก็บอกอยู่ชัดๆ แล้ว แต่ถ้าบอกเขาด้วยคุณงามความดีสิ ฉะนั้น เราจะรักษาใจของเราอย่างไรล่ะ?

นี่เรารักษาใจของเรา เห็นไหม รักษาใจนะ กลับไปนี่บอกได้เลยบอกว่าเราเป็นชาวพุทธ เราเป็นศากยบุตรพุทธชินโรส ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เราเป็นบริษัท ๔ ในพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนว่าให้เรามีพุทธะ พุทธะ เห็นไหม ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ให้เรามีสติปัญญาของเรา ใครเขาจะมาดิฉินนินทา นี่ลมปาก ลมปาก เหมือนกับลมพัด เย็นดี ยิ่งใครนินทา โอ้โฮ ลมพัดเย็นดี มันพิสูจน์ว่าเราจริงหรือไม่จริงไง ถ้าเรามีสติปัญญา เพราะเราเป็นชาวพุทธ

นี่คนโง่กับคนฉลาด ครูบาอาจารย์สอนบ่อย “เขาโคกับชนโค” คนดี คนตั้งใจดี เขาโคมีอยู่ ๒ เขา ชนโคมีอยู่เต็มตัว แล้วถ้าเขาเหยียดหยาม ไอ้ชนโคมันเหยียดหยามทุกคนเหยียดหยามหมดแหละ แล้วคำว่าเหยียดหยามนะ แต่ถ้าเรามีสติปัญญานะ สิ่งนั้นมันเป็นเกจวิคนะ เป็นเครื่องวัดใจเรา เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์กับเรา ถ้าเรารู้จักใช้ ของไม่ดีเห็นไหม ดูลิคนที่ฉลาดนะ ดูแผงโซล่าเซลล์ นี่แสงแดดเขายังเอามาใช้เป็นพลังงานได้ คนที่ฉลาดนะ สิ่งใดๆ เขาเอามาใช้เป็นพลังงานได้ทั้งนั้นแหละ

ฉะนั้น ถ้าสิ่งนี้มันเกิดขึ้นมา เราฉลาดแล้วเราแก้ไขเราได้ด้วย แล้วเราไม่สะเทือนใจเราด้วย ฉะนั้น สิ่งนี้สิ่งที่ว่าเราแก้ไขที่เรา ไปบอกว่าไม่ให้มีการดูถูกเหยียดหยามเลย เราเป็นชาวพุทธ เราไปไหนมีแต่คนพอใจ คนสรรเสริญ ไม่มีหอรอก เวลาหลวงตาท่านมาช่วยชาตินะ ท่านออกมาช่วยด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ใจ ใครเขาจะติฉินนินทาอย่างไร ท่านไม่สนใจเลย ถ้าเราสนใจในการติฉินนินทาของคน เราจะทำคุณประโยชน์กับประเทศชาติกันไม่ได้

ในการเห็นต่าง ในโลกนี้เป็นเรื่องธรรมดา ในเมื่อการเห็นต่าง เห็นใหม่ ฉะนั้น เราทำของเรา ถ้าเป็นความถูกต้องดีงามนะ แต่ถ้าเป็นความผิดพลาด เป็นสิ่งที่ไม่ควร ถ้ามีใครเขาพูดเราต้องแก้ไข เพราะเราเห็นว่าพวกเรายังเด็กๆ กันอยู่ ถ้าเด็กๆ กันอยู่ ประสพการณ์นะ เวลาเราฟังผู้ใหญ่พูดทุกคนจะรำคาญมาก อาน้ำร้อนมาก่อน อาน้ำร้อนมาก่อน เบื่อมากเลย จำไว้นะ ต่อไปก็จะไปพูดกับลูกหลาน

จำคำพูดนี้ไว้ จำคำพูดที่ว่าเมื่อๆ นี้ไว้ แล้วอย่าไปพูดกับคนอื่นนะ เวลาเขาพูดกับเราเราเบื่อมากนะ อย่าไปพูดกับเด็กๆ นะ อย่าไปพูดกับคนอื่น จำไว้ให้ดีๆ ว่าอาน้ำร้อนมาก่อน มันเป็นแบบนี้ มันเป็นไปโดยวัย วัยแบบนี้มันมีความรู้ได้แค่นี้ พอวัยทำงานนะ ยิ่งวัยชรา เห็นใหม่ ในประเพณีของอีสานนะเขาถือคนผู้เฒ่า ผู้เฒ่าในหมู่บ้าน เวลามีสิ่งใดเขาเรียกผู้เฒ่า เขาจะให้ผู้เฒ่าเป็นคนตัดสิน เพราะอย่างของเราที่เราเถียงกันไม่จบ หอรอก มันเป็นไปตามวัย วัยแบบนี้มีความรู้สึกนึกคิดแบบนี้ วัยมากขึ้นไปจะมีความรู้สึกนึกคิดอีกอย่างหนึ่ง

ฉะนั้น มันเป็นตามวัย ถ้าวัยอย่างนี้มันก็มีความรู้สึกนึกคิดอย่างนี้ แล้วคิดว่าโลกนี้ถ้ายังเป็นเด็ก โลกนี้มันช่างสวยงามมาก แล้วถ้าเราทำงานขึ้นมา โลกนี้ทำไมมันทุกข์ร้อนนัก ยิ่งคนแก่ คนเฒ่า อย่างเช่นเรานี่ เห็นใหม่ เราจะลาโลกนี้กันแล้ว เพราะถึงเวลาแล้ว โลกมันเป็นแบบนี้ เราจะต้องไปจากมัน เวลาแก่เฒ่าขึ้นมา มันจะรับรู้ของมันเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา

นี่เราเห็นว่าโลกนี้เป็นที่ทุกข์สากว น่าชื่นชม คนที่ผ่านชีวิตมาเขาก็สมบุกสมบันมากับมัน สุดท้ายแล้วในพุทธศาสนา ในสังคม ในประเพณีวัฒนธรรมของชาวพุทธ แก่เฒ่าแล้วเข้าวัด เข้าวัดเข้าวาเพื่อหาเสบียงกรัง เพื่อจะเดินทางต่อไป ชีวิตนี้ต้องเดินทางต่อไป

ฉะนั้น เขาผ่านโลก ผ่านร้อน ผ่านหนาวมา สิ่งใดถ้าเป็นประโยชน์ จะเป็น
ประโยชน์กับเราถ้าเราฟังได้ แต่ถ้าเราฟังไม่ได้ล่ะ แก่เพราะกินข้าว เต่าเพราะอยู่นานก็
น่าเบื่อ ถ้าแก่มะพร้าว แก่ฟัก แก่แฟง ยิ่งแก่ยิ่งมีประสบการณ์ อย่างนั้นจะเป็นประโยชน์
กับเรา ถ้าอย่างนั้นเป็นประโยชน์กับเรา เราจะได้ประโยชน์นะ เอวัง